

Debreceni Ítéltábla
Bf.III.695/2024/7.

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2025. január 22. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az életveszélyt okozó testi sértés büntette miatt Terhelt1 ellen indult büntető ügyben a Miskolci Törvényszék 2024. szeptember 2. napján kihirdetett 4.B.62/2023/26. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés végrehajtása felfüggesztésének próbaidejét 4 (négy) évre súlyosítja.

sértett1 sértett részére kiadni rendelt dolgok abban az esetben kerülnek az állam tulajdonába, amennyiben a dolog átvételére jogosult vagyoni érdekelt a jogerős határozat közlésétől számított *három hónapon* belül nem veszi át a dolgot.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A másodfokú ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

[1] A Miskolci Törvényszék a rendelkező részben írt ügydöntő határozatával Terhelt1 vádlottat testi sértés büntette [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 164. § (2) bekezdés, (8) bekezdés I. fordulat] miatt 2 év börtön fokozatú szabadságvesztésre ítélte, amelynek végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontjáról, továbbá a vádlottat előzetes mentesítésben részesítette. A bűnjelek lefoglalását megszüntette és azok közül a férfi farmernadrágot és a férfi sportcipőt sértett1 sértett részére rendelte el kiadni, míg az anyagmaradványok megsemmisítését rendelte el. Figyelmeztette a dolog átvételére jogosult sértett1 sértettet, ha a jogerős határozat közzétételétől számított 30 napon belül nem

veszi át a dolgot, akkor az állam tulajdonába kerül. Kötelezte a vádlottat a büntetőeljárás során felmerült 329 669 forint bünyügyi költség megfizetésére az állam javára.

[2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a nyilatkozattételre fenntartott 3 munkanapon belül az ügyészség jelentett be fellebbezést a vádlott terhére, büntetésének súlyosítása, a vele szemben kiszabott 2 évi börtön fokozatú szabadságvesztés felfüggesztése próbaidejének felemelése érdekében. Fellebbezésében kifejtett álláspontja szerint a vádlott büntetlen előélete, rendezett életvitele, munkáltatójának kedvező véleményére figyelemmel elfogadható mind a szabadságvesztés büntetés mértéke, mind a végrehajtás felfüggesztése, azonban a bűncselekmény a próbaidő hosszabb tartamban való megállapítása mellett áll arányban a kiszabott büntetéssel és érhető el biztosabban a büntetési célok, ezért az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására, a próbaidő tartamának felemelésére tett indítványt.

[3] A vádlott és védője az elsőfokú ítéletet tudomásul vette.

[4] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.339/2024/2. számú átiratában a súlyosításra irányuló ügyési fellebbezést fenntartotta, ugyanakkor a vádlottal szemben hosszabb tartamú szabadságvesztés és ehhez igazodóan közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabására, a végrehajtás próbaidőre történő felfüggesztésének és az előzetes mentesítés alkalmazására vonatkozó rendelkezés mellőzésére tett indítványt.

[5] Kifejtette, hogy a törvényszék ugyan nem a büntetéskiszabási körülmények körében, hanem ítélete indokolásának [62] bekezdésében leírt okfejtésében a vádlott tettének magyarázatát abban látta, hogy a „roma közösség íratlan törvényei” szerint sértettl sértett szórakozóhelyi cselekedete illetlen volt, amely miatt azonban később nyomatékos enyhítő körülményként hozta fel a jelentős mértékű sértetti közrehatást. Ennek kapcsán utalt a BH1988. 7.218. számú eseti döntésre, amely szerint a cigány lakosság esetleges eltérő erkölcsi normái nem értékelhetők enyhítő körülményként. Ezen túlmenően az enyhítő körülmények között figyelembe vett ténybeli beismerés sem helytálló, mivel a vádlott jogos védelmi helyzet fennállására hivatkozott. A bűnösség elismerésének hiányában pedig megkérdőjelezhető az enyhítő körülmények között feltüntetett mély megbánás is. Arra, hogy a vádlott külföldön betegápolóként dolgozik, perjogilag érvényesen hivatkozni nem lehet, ugyanis azt a vádlott a védői perbeszéd mellékleteként benyújtott irattal igazolta, amely nem képezi a bizonyítás anyagát. Szintén nem vehető figyelembe enyhítő körülményként a cselekmény egymozzanatos énidegen jellegű volta, hiszen azon súlyosító körülmény hiánya, hogy a vádlott kitartóan bántalmazta volna a sértettet, önmagában enyhítő körülménynek nem tekinthető. A vádlott személyiségjegyeire tekintettel a vádlotti cselekvés énidegennek sem tekinthető.

[6] Mindezzel szemben nyomatékos súlyosító körülményként kell figyelembe venni a sértett életveszélyes sérülésén túli többszörös csonttöréses sérüléseit, a hosszabb felépülést, a következményes csökkent hallását, valamint ennek az életvitelére gyakorolt hosszabb távú

negatív hatását, így a súlyosító és enyhítő körülményeket helyesen értékelve a vádlottal szemben kiszabandó büntetés a középértéktől elmaradhat, de annak a törvényi minimumban történt meghatározása törvénysértően enyhe. Kitért arra is, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének szóbeli indokolásában a büntetés mértékének meghatározása kapcsán előadott mérlegelés törvénysértő, ellentétes a Btk. 80. § (4) bekezdésben írt jogalkotói paranccsal. Ezen túlmenően a kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztése a Kúria 55. számú BK véleményében írtakkal is szembemegy, amelynek kapcsán a BH2015. 118. számú eseti döntést hívta fel. Hangsúlyozta, hogy nagy figyelemmel kell lenni az általános megelőzésre és azt, hogy a vádlott által tanúsított eljárás nem elfogadható, a kiszabandó szabadságvesztésben is érvényre kell juttatni, az ilyen helyzetekben erőszakhoz folyamodókkal szemben a bíróságok a törvény szigorát fogják alkalmazni.

[7] A védőnek a másodfokú bírósághoz előterjesztett, a fellebbviteli főügyészség átiratára írt észrevétele szerint mivel a vármegyei főügyészség kizárólag a próbaidő felemelése érdekében jelentett be fellebbezést, ezért a fellebbviteli főügyészség érvelése nem foghat helyt, a fellebbezést ugyanis nem lehet kiterjeszteni. Ennek kapcsán utalt a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban Be.) 584. § (1), (3) és (5) bekezdéseiben, az 590. § (6) bekezdés b) pontjában és az 595. § (4) bekezdés c) pontjában írt rendelkezésekre. Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság mérlegelés keretében döntött a joghátrányról és az előzetes mentesítésről, amit nagyon alaposan megindokolt, lelkiismeretes és a büntetés kiszabás célja szerinti ítéletet hozott a vádlottal szemben. A tárgyaló ügyész az elsőfokú eljárás során maga is arra a meggyőződésre jutott, hogy a vádlottal szemben indokolatlan és szükségtelen végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása és megérdemelten részesült az előzetes mentesítés kedvezményében. Álláspontja szerint a fellebbviteli főügyészség fellebbezése az elsőfokú bíróság mérlegelési jogkörét támadja, ami a másodfokú eljárásban kizárt, ezért az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására, a fellebbviteli főügyészség kiterjesztett fellebbezésének elutasítására tett indítványt.

[8] A másodfokú bíróság a vádhatósági perorvoslatot a Be. 598. § (2) bekezdés alapján tanácsülésen bírálta el. A tanácsülésen való elbírálásnak a törvényi előfeltételei maradéktalanul fennálltak, mert az ítéletet csak szankciós fellebbezés támadta és a jogosultak nyilvános ülés vagy tárgyalás kitűzését nem indítványozták.

[9] Az ügyészség fellebbezése alaposnak mutatkozott, ugyanakkor a fellebbviteli főügyészség érvelése nem minden tekintetben helytálló.

[10] Mivel a fellebbezést kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján jelentették be (mértékes fellebbezés), a másodfokú bíróság az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett részét bírálta felül.

[11] A Be. 590. § (5) bekezdésének szabályai azonban a felülbírálatot kiterjesztik a szankciós fellebbezésnél is az eljárási szabályok betartására, az abszolút és súlyos relatív

hibából eredő hatályon kívül helyezési okok esetleges fennállására, a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezésre, ha a vádlottat fel kell menteni vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni, valamint a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezésre [Be. 590. § (5) bekezdés a) pont, aa) és ab) alpontok – c) pont, (5a) bekezdés]. Értelmszerűen szankciós fellebbezésnél a büntetés kiszabása a fellebbezés oka és a cél: a büntetésre vonatkozó rendelkezés megváltoztatása, ezért a Be. 590. § (5) bekezdés d) pontban foglaltak jelen esetben a Be. 590. § (3) bekezdésében írtaknak feleltethetők meg. Ezen túl a másodfokú bíróság hivatalból vizsgálta a Be. 590. § (7) bekezdésének előírása szerint az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdéseket.

[12] Az ítéltábla a felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék az eljárást a perjogi szabályok maradéktalan megtartásával folytatta le, nem vétett sem abszolút, sem olyan súlyú relatív hibát, amely az érdemi felülbírálatot kizárná. Hatályon kívül helyezési ok nem volt észlelhető, ilyenre nem is hivatkoztak.

[13] A Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja értelmében ugyanakkor a másodfokú bíróság nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította, mert a fellebbezést kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdése alapján jelentették be. A mértékes fellebbezésnél az elsőfokon megállapított tényállás rögzül, azaz a tényálláshoz kötöttség teljes.

[14] Az elsőfokú bíróság büntethetőségi akadály hiányában törvényesen vont következtetést a vádlott bűnösségére és az elkövetéskor hatályos Büntető Törvénykönyv helyes alkalmazása mellett a cselekmény minősítése is megfelel az anyagi jogi szabályoknak.

[15] A törvényszék a büntetés kiszabása során irányadó alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket túlnyomórészt helyesen tárta fel.

[16] Ennek körében az ítéltábla nem értett egyet az enyhítő körülményként értékelt sértetti közrehatás kapcsán a fellebbviteli főügyészség azon érvelésével, amely szerint jelen ügy megegyezik a fellebbviteli főügyészség által felhívott BH1988.7.218. számú eseti döntésben írtakkal. Az elsőfokú bíróság az ítélete [62] bekezdésében a cselekmény minősülése kapcsán a Kúria 3/2013. Büntető jogegységi határozatának – annak I.2. B) pont c) alpontjában írt – kötelező iránymutatása szerint az alanyi tényezők körében vette figyelembe az ittas vádlott elkövetéskori aktuális személyiségét illetően a cselekményét megelőző pszichikus – a romaközösséget jellemző szabályokon nyugvó - folyamatot. A sértetti közrehatás pedig azért került megállapításra enyhítő tényezőként, mert az irányadó tényállás szerint a sértett volt az, aki a táncparketten a vádlott élettársát és húgát - többszöri visszaütésük ellenére - megpróbálta maga felé húzni, s a vádlottal ennek következtében kialakult szóváltás miatt és a sértett viselkedését megelőzve őt a biztonsági emberek távozásra szólították fel, akikkel szintén szóváltásba került, őket verekedni hívta. Ezt követően a sértett volt az, aki a szórakozóhelyen kívül a 'gyere-gyere' kijelentés közepette

kezeit fejmagasságba emelte. Az, hogy az ökölbe szorított kezeit később kifelé tekintő tenyérrel mutatta a kívülvilágnak, a fellebbviteli főügyészség érvelésével szemben nem jelenthette egyértelműen azt, hogy a sértett békülékenyen, támadást kizáró magatartást tanúsított a vádlott felé, ilyen az irányadó tényállásban sem került rögzítésre. Az elsőfokú bíróság nem tévedett tehát, amikor a sértetti közrehatást a vádlott javára vette figyelembe.

[17] A fellebbviteli főügyészség álláspontjától eltérően a vádlott ténybeli beismerése enyhítő – bár kisebb súlyú - tényezőt eredményez, hiszen a vádlott védekezése szerinti jogos védelem büntethetőséget kizáró okot jelentene, ami a bűnösség körében értelmezendő. A vádlott az utolsó szó jogán tett felszólalásában pedig mély megbánásának adott hangot, amit a törvényszék szintén helytállóan vett enyhítő körülményként figyelembe. Ki kell térni arra is, hogy a büntetiskiszabási körülmények a Be. 561. § (3) bekezdés b)-c) pontjából következően nem képezik a történeti tényállás részét, az erre vonatkozó adatok felvétele nem minősül bizonyításnak, így nem vált szükségessé a védői perbeszédhez mellékelni, a vádlott munkaviszonyának részleteire vonatkozó irat benyújtását követően a bizonyítási eljárás újbóli megnyitása.

[18] A sértett sérülései körében az irányadó tényállás nem tartalmaz arra utaló adatot, hogy a sértettnél az elszenvedett sérülései miatt az életvitelére gyakorolt hosszabb távú negatív hatás következett be, súlyos egészségromlás vagy maradandó fogyatékoság sem volt megállapítható, ezért mindez a fellebbviteli főügyészség álláspontjával szemben a büntetés kiszabása körében sem vehető figyelembe. Ugyanakkor a jobb oldali középfül és következményes arcideg-ártalom gyógytartama a Kúria 56. BK vélemény III.3. pontja alapján súlyosító körülményként értékelendő.

[19] A törvényszék által egymozzanatos, énidegen, indulati jellegű vádlotti cselekvőség enyhítő körülményként történő figyelembevételre pedig a Kúria 56. BK vélemény III.7. pontjában írtak körében értelmezendő.

[20] Helytállónak mutatkozott azon fellebbviteli főügyészségi hivatkozás, amely szerint a Btk. 80. § (4) bekezdése értelmében ha a bíróság szabadságvesztést szab ki, a büntetés mértékét a végrehajtás felfüggesztése lehetőségének a figyelmen kívül hagyásával állapítja meg. Ezzel ellentétes okfejtés a törvényszék ítéletének írásbeli indokolásában nem volt tetten érhető, ugyanakkor kétségtelen, hogy a szóbeli indokolás egyik mondatrésze zavaró értelmezést eredményező módon került jegyzőkönyvezésre.

[21] A Kúria 55. számú BK véleménye II.2. pontja szerint a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztéséről a bíróság a Btk. 85. §-ának rendelkezései alapján a súlyosító és enyhítő körülményeket, valamint a Btk. 80. § (1) bekezdésében meghatározott és ehelyütt is érvényesülő büntetiskiszabási elveket figyelembe véve dönt. Szem előtt kell tartani azt is, hogy a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése nem kerülhet ellentétbe az általános megelőzés követelményével. Előtérbe kerül azonban az egyéni megelőzés, hiszen

a büntetés végrehajtásának felfüggesztésére különösen az elkövető személyi körülményeire figyelemmel kerülhet sor.

[22] A fellebbviteli főügyészség által felhívott BH2015. 118. (Kúria Bhar.III.909/2013.) számú eseti döntésben foglalt cselekmény tárgyi súlya valóban jelentős volt, a tényállása azonban nem mutatott azonosságot jelen büntető ügy tényállásával. Azon ügyben a Kúria durva elkövetési módnak minősítette azt, hogy az arcot az elkövető több esetben ököllel, a fejét pisztoly nyelével ugyancsak többször, valamint vodkásüveggel egyszer ütötte meg, aminek eredményeként a sértett koponyájának kemény burok alatti vérzése, agykérgi zúzódása következett be. Jelen esetben ezen eseti döntés nyomán sem volt indokolt a vádlottal szemben a szabadságvesztés tartamának felemelése, illetve a végrehajtás felfüggesztésére vonatkozó rendelkezés mellőzése. Egyetértve a törvényszékkal, alappal feltehető, hogy a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető.

[23] Mindebből következően nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát a törvényi minimumban rögzítette és annak végrehajtását próbaidőre felfüggesztette. A próbaidő tartamát a rendelkezésre álló 1-től 5 évig terjedő időtartamon belül azonban eltúlzottan enyhe mértékben állapította meg. A bűncselekmény jellege, indítéka és körülményei nem indokolták a próbaidőnek a törvényi minimum szerinti (mivel a Btk. 85. § (2) bekezdése szerint a próbaidő tartama a kiszabott szabadságvesztésnél rövidebb nem lehet) történő megállapítását még a kedvező személyi körülmények ellenére sem azon vádlottal szemben, aki ugyan ténybeli beismerő vallomást tett, de az a bűnösségére nem terjedt ki. A másodfokú bíróság ezért a szabadságvesztés végrehajtása felfüggesztésének próbaidejét a Kúria 55. BK vélemény II.3. pontjában rögzített iránymutatások nyomán a törvényi maximumhoz közelítő 4 évben határozta meg.

[24] A fentiekre tekintettel tehát az ítéltábla a próbaidő tartamát 4 évre súlyosította, így e körben az ügyészségi perorvoslat eredményre vezetett.

[25] A védőnek a fellebbviteli főügyészség átiratára tett észrevételében írtakkal kapcsolatban ki kell térni arra, hogy a Be. 595. § (2) bekezdése határozza meg azt, hogy a terhelt terhére bejelentett fellebbezésnek mit kell tekinteni: ami a bűnösségének megállapítására, bűncselekményének súlyosabb minősítésére, a büntetésének súlyosítására, illetve a vele szemben büntetés helyett alkalmazott intézkedésnél súlyosabbnak a megállapítására, vagy az ilyen intézkedés helyett büntetés megállapítására irányul. Jelen esetben a büntetés súlyosítására irányuló fellebbezés [Be. 583. § (3) bekezdés a) pont] egységesen, az elsőfokú ítéletben alkalmazott joghátrány egésze, annak valamennyi eleme, az elsőfokú ítéletben kiszabott büntetés egésze tekintetében megnyitotta a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét. Nincs olyan törvényi rendelkezés, ami akként rendelkezne, hogy a büntetésnek csak azon konkrét eleme súlyosítható (változtatható), amely ellen a terhelt terhére fellebbezést jelentettek be, ezért a fellebbviteli főügyészség átiratában írtak nem tekinthetők a fellebbezés kiterjesztésének (Kúria Bfv.58/2020/10.).

[26] Helytálló volt a vádlott előzetes mentesítés kedvezményében való részesítése, amely mellett az egyszerűsített felülvizsgálat körébe tartozó kérdések felülbírálata körében a törvénynek megfelelnek a szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, a feltételes szabadságra bocsáthatóságra és a bűnügyi költség viselésére vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezések is. Nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor sem, mikor a bűnjelek lefoglalásának megszüntetéséről, illetve azok egy részének kiadásáról, más részének megsemmisítéséről határozott. A sértettl sértett részére kiadandó bűnjelek tekintetében az elsőfokú bíróság által eszközölt figyelmeztetés azonban korrigálásra szorult az átvételre vonatkozó időtartamot illetően, hiszen a Be. 321. § (5a) bekezdése szerint akkor kerül a dolog az állam tulajdonába, ha a dolog átvételére jogosult vagyoni érdekelt a lefoglalás megszüntetéséről és a dolog kiadásáról szóló határozat vagy a dolog átvételére vonatkozó felhívás, továbbá a vádemelés után a jogerős vagy véglegessé vált határozat közlésétől számított *3 hónapon* (és nem 30 napon) belül nem veszi át a dolgot.

[27] A kifejtettek szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a szükséges részében a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg a törvényes rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdés alkalmazásával helybenhagyta.

[28] A másodfokú határozattal szemben fellebbezésnek a Be. 615. § (1) és (2) bekezdésében és a Be. 458. § (2) bekezdés a) pontjában írt rendelkezések értelmében nincs helye.

Debrecen, 2025. január 22.

Dr. Gömöri Olivér s.k.
a tanács elnöke

Dr. Répássy Árpádné dr. Német Laura s.k.
előadó bíró

Dr. Mocsáry Eszter s.k.
bíró

Záradék: A Miskolci Törvényszék 4.B.62/2023/26. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla jelen határozatában írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2025. január 22.

Debreceni Ítéltábla
3.Bf.695/2024/7/IV

8

Dr. Gömöri Olivér s.k.
a tanács elnöke